

INDOKOLÁS

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 21. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján az 1. melléklet szerinti tervezet indokolása közzétételre nem kerül.

A jelenleg hatályos szabályozáshoz képest e rendelet az alábbi módosításokat tartalmazza:

1. Megszünteti az ÖMT, ÖVT, ÖTT, ÖKSZ elnevezéseket egységes önkéntes tartalékos szolgálati formát kialakítva.

2. A bemeneti követelmények, illetve az egyes tartalékos beosztások betöltéséhez szükséges követelmények meghatározása a Honvéd Vezérkar főnökének (HVKF) hatáskörébe kerül. Első beosztásába az önkéntes tartalékos a HVKF által meghatározott követelmények hiányában is kinevezhető azzal, hogy altiszti rendfokozattal rendszeresített beosztás esetében 2 éven, tiszti rendfokozattal rendszeresített beosztás esetében 3 éven belül kell teljesítenie a beosztás betöltéséhez előírt követelményeket.

3. Vezetői döntés nyomán a hivatásos, szerződéses állományhoz hasonlóan a szabad mozgás és tartózkodás jogával, illetve huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező személlyel számára is lehetővé válik önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítése.

4. Az önkéntes tartalékos tábournoki rendfokozattal rendszeresített beosztásba kizárólag abban az esetben kerülhet felvételre, ha az önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítését megelőzően hivatásos szolgálati viszonyban tábournoki rendfokozatot szerzett.

5. Az önkéntes tartalékos szolgálati viszony egységesen legfeljebb öt év időtartamra létesíthető, amely az öregségi nyugdíjkorhatárig alkalmanként legfeljebb öt évvel meghosszabbítható. Ez alól az őrzés-védelmi feladatot teljesítő a HM EI Zrt.-vel határozatlan idejű fegyveres biztonsági őr (FBŐ) foglalkoztatási viszonyban lévő önkéntes tartalékosok jelentenek kivételt, tekintettel arra, hogy az FBŐ jogviszony, és az önkéntes tartalékos szolgálati viszony egymás feltételei, vagyis, ha az egyik megszűnik, a másik is megszűnik. Emiatt esetükben határozatlan időre kerül megkötésre az önkéntes tartalékos szolgálati viszony is.

6. Annak érdekében, hogy valóban aktív, feladatteljesítésre képes tartalékos állománnyal rendelkezzen a Magyar Honvédség bevezetésre kerül új szabályként, hogy az önkéntes tartalékosnak az alapkiképzést a szolgálati viszony létesítését követő egy éven belül kell teljesítenie. Ennek elmaradása esetén a szolgálati viszony megszűnik.

7. Lehetővé válik a honvédelmi alkalmazott számára az önkéntes tartalékos szolgálati viszony létesítése, amely lehetővé teszi esetükben azt, hogy szükséges esetén nem csak civil, hanem katonai feladatokat is elláthassanak, akár már béke időszak alatt.

8. A hivatásos, szerződéses állomány tagja képzésre, kiképzésre történő vezénylésére vonatkozó szabályokat az önkéntes tartalékosra is alkalmazni kell azzal, hogy ha a vállalt szolgálati idő a kötelezően szolgálati viszonyban töltött idő alatt jár le a vezénylés feltétele, hogy a felek a tényleges szolgálatteljesítés időtartamát legalább a kötelezően szolgálati viszonyban töltendő idő tartamára meghosszabbítsák.

9. A hivatásos, szerződéses állomány tagja szolgálatteljesítési idejének beosztására, napi pihenőidejére, heti pihenőnapjára, illetve a munkaszüneti napokra vonatkozó rendelkezéseket az önkéntes tartalékosra is megfelelően alkalmazni kell.

10. A jelenlegi többkomponensű illetményrendszer helyett napidíjas illetményrendszer kerül bevezetésre.

11. Új juttatásként kerül beillesztésre a toborzópenz, amely annak az önkéntes tartalékosnak jár, akinek – nyilatkozatba foglalt – közreműködésével a legénységi állománycsoportba jelentkező a Honvédséggel szerződéses, illetve önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt létesít, és az alapkiképzés teljesítését követő hat hónap elteltével is szolgálati viszonyban, legénységi állománycsoportban áll.

12. Szintén új juttatási elemként kerül bevezetésre az önkéntes tartalékosok részére a havi 1000 Ft-os bankszámla-hozzájárulás. Tekintettel arra, hogy nemcsak az illetmény, hanem egyéb pénzbeli ellátás, így a havi rendelkezésre állási díj is átutalással kerül biztosításra, ezen juttatást a rendelkezésre állási díjban részesülő teljes önkéntes tartalékos állomány részére javasolt kiterjeszteni. Ide tartozik a szolgálati járandóságban részesülők és őrzés-védelmi feladatot ellátók kivételével az összes tartalékos katona, vagyis körülbelül 7000 fő.

13. A szerződéskötési díj 150.000 Ft-ra, a rendelkezésre állási díj 600.000 Ft-ra emelkedik azzal, hogy ez utóbbi havi tételekben kerül folyósításra.

14. A parancsnoki segély szabályozása átalakul egyszintű lesz, (a magasabb parancsnoki segély intézménye megszűnik) összege 300.000 Ft-ra emelkedik.

15. A helyi munkába járási költségtérítés bevezetésre kerül az önkéntes tartalékos állományra is tekintettel arra, hogy sok esetben helyőrségen belül is szükséges lehet tömegközlekedési eszközt igénybe venniük.

16. A behívásra vonatkozó szabályrendszer egyszerűsödik, a behívási időnormák egységesednek, lecsökkennek. A különleges jogrendi behívási szabályok külön szabályzóba kerülnek tekintettel arra, hogy ezeket a békeidőszaki behívási szabályoktól külön szükséges kezelni.

17. A szolgálathalasztási kérelemmel kapcsolatos szabályok szigorodnak. Kötelékkiképzés és műveleti feladatra történő behívás esetén - tekintettel arra, hogy ez esetben előre tervezett behívásokról van szó, amelyhez van ideje a tartalékosnak felkészülni – nem lehet szolgálathalasztási kérelmet benyújtani. Ezen felül évente is összesen 2 alkalommal lehet élni ezzel a lehetőséggel.

18. Bevezetésre kerül, hogy az önkéntes tartalékosnak évente minimum 7 nap szolgálatot kell teljesítenie, ellenkező esetben rendelkezésre állási díjra való jogosultsága megszűnik.

19. Tekintettel arra, hogy a hivatásos, szerződéses állomány tagjának alapilletménye a nemzetközi kötelezettségen alapuló készenléti szolgálatba, valamint a külföldi katonai műveletbe történő vezénylés időtartamára 10%-al vezetői döntés nyomán megemelkedik, ezen rendelkezés az ugyanezen vezénylést teljesítő önkéntes tartalékos állományra is kiterjesztésre kerül, oly módon, hogy a tartalékos napidíja kerül az említett mértékben felemelésre.

20. E rendeletben kerülnek beillesztésre az önkéntes tartalékos szolgálat vállalását ösztönző juttatásra vonatkozó rendelkezések, tekintettel arra, hogy erre a juttatásra a katona önkéntes tartalékos szolgálat vállalása esetén jogosult.

21. Tekintettel arra, hogy a honvédelem tantárgy oktatását önkéntes tartalékos katona oktatók is végzik, szükségessé vált a rájuk vonatkozó jogállási kérdéseket is rendezni. Ennek megfelelően rájuk nézve az alábbi speciális szabályok kerültek beillesztésre:

a) A katona oktató esetében a napi feladatteljesítést és munkaidőbeosztást a köznevelési, illetve szakképző intézmény vezetője határozza meg.

b) Évente 40 nap szolgálatmentességre jogosult azzal, hogy a tanítási szünetek időtartama alatt köteles szolgálatmentességet igénybe venni, ha számára sem az oktatási intézmény vezetője, sem az állományilletékes honvédelmi szervezet parancsnoka nem határoz meg feladatot.

c) Az önkéntes tartalékos állományra fő szabályként meghatározott napidíjas rendszer a katona oktatókra is érvényes azzal, hogy az ő esetükben a napi díjak magasabb összegben kerültek megállapításra annak érdekében, hogy az illetményük kellő motivációt jelentsen a

jelentkezők számára, tekintettel arra, hogy az ország összes (körülbelül 2000) középfokú oktatási intézménye számára biztosítani szükséges szakképzett katona oktatót a honvédelem tantárgy oktatásának fenntarthatósága érdekében.

d) Az oktatás folyamatosságának biztosítása érdekében szigorúbb szolgálati viszony megszüntetési szabályok kerültek alkalmazásra. Ez alapján, ha a katona oktató egyoldalú jognyilatkozattal megszünteti szolgálati viszonyát akkor az a tanítási félév kezdetétől számított 2 hónap elteltével szűnik meg.